

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Anatomía	Code	661G01001	
Study programme	Grao en Enfermaría			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	Yearly	First	FB	9
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department				
Coordinador	Méndez Gallart, Roberto	E-mail	roberto.mendez.gallart@udc.es	
Lecturers	García Moreno, Antonio Méndez Gallart, Roberto	E-mail	antoniogarcia@udc.es roberto.mendez.gallart@udc.es	
Web				
General description	O propósito desta materia é abordar o coñecemento e comprensión da estrutura, morfoloxía e función do ser humano san, como base para a comprensión ulterior das desviacións patolóxicas.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano.
B1	Aprender a aprender.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C9	CB1.- Que os estudantes demostraran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parta da base da educación secundaria xeral, e sólese atopar a un nivel que, si ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda dun campo de estudo.

Learning outcomes			
Learning outcomes			Study programme competences / results
Describir a estrutura, morfoloxía e función dos distintos órganos e sistemas corporais, e as súas relacións en condicións de normalidade.	A1	B1	C1
		B7	C7
		B8	C9
		B19	
Utilizar a terminoloxía técnica anatómica como instrumento de comunicación.	A1	B7 B15	C1 C9

Contents	
Topic	Sub-topic
UNIDADE I: XENERALIDADES. EMBRIOLOXÍA	TEMA 1.- INTRODUCCIÓN E XENERALIDADES TEMA 2.- EMBRIOLOXÍA

UNIDADE DIDÁCTICA III: APARATO LOCOMOTOR	TEMA 1.- APARATO LOCOMOTOR TEMA 2.- ARTROLOXÍA E MIOLOXÍA TEMA 3.- OSTEOLOXÍA, ARTROLOXÍA E MIOLOXÍA DO CRANIO E DA CARA TEMA 4.- OSTEOLOXÍA E ARTROLOXÍA DO TRONCO E COLO TEMA 5.- MÚSCULOS DO COLO E DO TRONCO TEMA 6.- CINTURA ESCAPULAR TEMA 7.- CÓBADO E ANTEBRAZO TEMA 8.- PULSO E MAN TEMA 9.- CINTURA PELVIANA TEMA 10.- XEONLLO E PERNA TEMA 11.- NOCELLO E PÉ TEMA 12.- VASCULARIZACIÓN E INERVACIÓN DOS MEMBROS
UNIDADE DIDÁCTICA IV: NEUROANATOMÍA E ESTESIOLOXÍA	TEMA 1.- O SISTEMA NERVIOSO. BASES DE SISTEMATIZACIÓN ONTOXÉNICAS, ESTRUTURAIS, DE NUTRICIÓN E DEFENSA TEMA 2.- MÉDULA ESPINAL. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA TEMA 3.- BULBO RAQUÍDEO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA TEMA 4.- PROTUBERANCIA ANULAR E MESENCÉFALO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA TEMA 5.- CEREBELO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA TEMA 6.- CEREBRO. COMPOSICIÓN. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA TEMA 7.- VÍAS DA SENSIBILIDADE, MOTILIDADE E CONEXIÓNS CEREBELOSAS TEMA 8.- SISTEMA NEUROVEXETATIVO TEMA 9.- SISTEMA NERVIOSO PERIFÉRICO TEMA 10.- ESTESIOLOXÍA TEMA 11.- SENTIDO DA VISIÓN
UNIDADE DIDÁCTICA V: ESPLACNOLOXÍA	TEMA 1.- SISTEMA CARDIOVASCULAR TEMA 2.- APARATO RESPIRATORIO TEMA 3.- APARATO DIXESTIVO TEMA 4.- SISTEMA URINARIO TEMA 5.- SISTEMA REPRODUTOR TEMA 6.- SISTEMA ENDÓCRINO

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Supervised projects	A1 B1 B7 B8 C1 C7 C9	15	30	45
Guest lecture / keynote speech	A1	62	40	102
ICT practicals	A1 B19	4	0	4
Mixed objective/subjective test	A1 B8 C1 C9	4	39	43
Oral presentation	A1 B1 B7 B8 B15 C7 C9	1	10	11
Laboratory practice	A1 B7	8	8	16

Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Supervised projects	Actividade na que os estudantes de forma autónoma profundizan ou relacionan coñecementos expostos polo profesor.
Guest lecture / keynote speech	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
ICT practicals	Actividade na que os estudantes visualizan modelos anatómicos do aparato locomotor (en 3D) para facilitar o recoñecemento espacial e función dos ósos, articulacións e músculos.
Mixed objective/subjective test	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.
Oral presentation	Actividade na que os estudantes expoñen verbalmente o contido/ resultados dos traballos tutelados.
Laboratory practice	Actividade na que os estudantes visualizan as estruturas torácicas e abdominais mediante a disección dun animal no quirófano experimental. Actividade na que os estudantes mediante a utilización da osteoteca do laboratorio profundizan nos coñecemento relacionado co aparato locomotor.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects Mixed objective/subjective test	A atención personalizada relacionada coa proba mixta ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico. A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A1 B1 B7 B8 C1 C7 C9	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descrición da estrutura, morfoloxía e función dos distintos órganos e sistemas corporais, e as súas relacións en condicións de normalidade. . Utilización de léxico específico. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	20
Mixed objective/subjective test	A1 B8 C1 C9	A proba constará de preguntas curtas e tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas e traballos tutelados. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	80

Assessment comments

Poderase realizar una avaliación parcial mediante una proba mixta das mesmas características cás descritas na avaliación. De realizarse, concertarase a data segundo o desenvolvemento do programa.

2ª oportunidade, adianto de oportunidade e estudantes con matrícula parcial a proba mixta é o 100% da cualificación.

Sources of information

Basic	- Dufour M. (2003-04.). Anatomía del aparato locomotor. . Barcelona: Ed. Masson - Feneis H, Dauber W. (2006.). Nomenclatura anatómica ilustrada. . Barcelona: Ed. Masson - Fraga García, H. (2003). Anatomía Básica. A Coruña. . Edit. Galinova. - Moore KL, Dalley AF. (2002.). Anatomía con orientación clínica.. Madrid: Ed. Médica Panamericana - Rouvière H, Delmas A. (1999.). Anatomía Humana. Descriptiva, Topográfica y Funcional. . Barcelona: Ed. Masson - Drake RL, Wayne V, Mitchell AWM. GRAY. (2005.). Anatomía para estudantes.. Madrid: Ed. Elsevier - Putz R, Pabst R, editores. SOBOTTA. (2000.). Atlas de Anatomía Humana.. Madrid: Ed. Médica Panamericana - Netter FH. (2003.). Atlas de Anatomía Humana.. East Hanover: Ed. Novartis - Fraga García, H. (2004). Glosario Etimolóxico de Términos Anatómicos. A Coruña. - Schünke M, Schulte E, Schumacher U, Voll M, Wesker K. PROMETHEUS. (2005.). Texto y atlas de anatomía. . Madrid: Ed. Médica Panamericana
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Bioloxía/661G01002

Coidados Básicos en Enfermaría/661G01006

Fisioloxía/661G01105

Subjects that continue the syllabus

Enfermaría clínica III/661G01017

Enfermaría materno-infantil/661G01018

Enfermaría Clínica I/661G01034

Enfermaría Clínica II/661G01035

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.